

Ըվեղական ֆաղափի հայ համայնքի օգնությունը Հայաստանի երեխաներին

Ըվեղական Գյոթբերգ ֆաղափի հայկական համայնքը փոքր է՝ մոտ 100-150 անձ: 1988 թ.-ի երկրաշարժից հետո կազմակերպվել է Հայկական մշակութային ընկերություն, որը ղարբերաք օգնություններ է կազմակերպում Հայաստանին: Այս անգամ համայնքի անդամներից եւ նրանց ըվեղ քաղաքում բնակվող հանգանակված գուժար Գյոթբերգի Չալմեբրի համալսարանի դոկտոր Սթյարակ Գեուրգյանի նախաձեռնությամբ եւ ուղեկցությամբ Հայաստան եր քերէ իրեն Շուսանիկ Նիլինը (Սարաֆյանը):

Օգնությունը հասկացվեց Սեփահանյան ֆաղափի առաջին խմբի հաճախորդների 7, երկրորդի մասի ու միակողմանի ծնողազուրկ, ծայրահեղ աղքատ 29 երեխաների՝ յուրաքանչյուրին 40-ական ամերիկյան դոլար եւ երեւանի երեւոնո թեկական ուսումնարանի

15 անաղաղակ ուսանողուհիներին՝ 270-ական դոլար:

Քաղաքի Սեփահանյանի հիվանդանոցի համար գնվեց ֆախ, երեւոնո թեկական ուսումնարանի համար՝ դաստնահան մեքենա, իսկ Սեփահանյանի եւ երեւանի 4-րդ մանկական հիվանդանոցի նորածին երեխաներին հասկացվեց հագուստ:

Օգնություն ստացած երեխաներն ու նրանց ծնողները, Սեփահանյանի ու երեւանի 4-րդ հիվանդանոցների թուժանձնակազմները եւ երեւոնո ուսումնարանի ուսանողները ու դասախոսները շնորհակալություն են հայտնում Գյոթբերգի Հայկական մշակութային ընկերությանը:

Սեփահանյանի օգնության հանձնումը ցուցադրվեց տեղական հեռուստատեսությամբ:

ԻՇԽՈՒՆ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ, Սեփահանյան

Արցախի երկարատև եւ հյուժիչ դասերագծր գույց սվեց, որ դասարարսված է ոչ թե նա, ով մոտացել է հաղթելու արվեստը, այլ նա, ով կորցրել է դիմադրելու եւ դիմակայելու ունակությունը: Եւ երբ Արցախում մինչեւ օրս առկա է այդ փրկարար ունակությունը, դասաճար միայն այն է, որ ուժեղ է ոգին, մեծ են դրա դասաճարներն ու ամբողջությունը: Պատահել է (դրա օրինակներն անչափ բաւ են մեր սաստաղալի դասուսուրբան մեջ), որ հույս դնելով միայն ոգու գորուրբան վրա մե՛ք վերջին հաւելով ժախողում ենք կրել: Նման սխալներն անմեղելի են, քանզի ճակատագրական են: Աղետը մեզ դասաճարում էր առաջին օրհասական դասին, երբ մոտանում էին, որ ոգին

Մտածեցինք, ամեն ինչ չէ, որ կուրա՛ծ է: Հիւսուլի հույսը վերջինն է մահանում: Չի մոտացվի նաեւ 1994 թ. դաժան ծմեղը: Եւ կրկին արձագանքեց սփյուռքը, միջոցներ հանգանակելով սովահար ու ցրտահար Հայաստանի համար կերտինի ծեղ բերման նորասակով: Եւ այնուհետեւ, մինչեւ այսօր, երբ երեւանի «Չվարթնոց» օդանավակայան է ժամանել Միացյալ հայկական ֆոնդի (UAF) ՏԻՐԻ ինճեֆիոր մարտախրական օգնությամբ բեռնավորված, որը հաճախ շղեկցում է Հարութ Մատուցյանը, այդ թոչիքների ժախսը (յուրաքանչյուրը շուրջ 125 հազար դոլար) հուզացել է Քրտրոյանի «Լինաի» ձեռնարկությունը:

Մե՛ք երախտադարս ենք, որ դուք,

Համոզված եմ, յուրաքանչյուր ու, ով 12-ժամյա հեռուստամարտրոնի ընթացում կես թեկուր մեկ կենսական դոլար, հույս կունենա, ինչոպես եւ հույս ունեմ, որ Քրտրոյանը Արցախի հիմնադրամին կվիտխանցի 10 անգամ ավելի: Մտանում առկա են յուրօրինակ կենսական օրինաչափություն եւ աստվածաճշյան այն քարոյախոսության գիտակցումը, որ Աստված, ում ավելի մեծ շնորհներով է օժե՛ել, նրանից ավելի բաւ է դասաճարում: Ասե՛մք, Լուս Անցելեւսի հեռուստամարտրոնում երբ հանգանակվի մեկ միլիոն դոլար, Քրտրոյանի միլիոնալության հետ մեկտեղ Արցախը կստանա 11 միլիոն: Երբ հանգանակվի 10 միլիոն, Արցախը կստանա 110 միլիոն:

Բաց նամակ Քրտրոյանին

Թե ուզում ես հարուստ լինել, ճանապարհ հարթիր

Աղխատությունն արաս չէ, չֆալորությունն է արաս

Արցախյան դաժի անխոնջ սփյուռալ Չորի Բալայանի այս բաց նամակը թեւ ուղղված է հայ մեծ բարերարին, սակայն ըստ էության այն կոչ է ուղղված թողոր հայերին Հայաստանում եւ սփյուռալում: Կոչ՝ որ ահագանց է հասկաղոնս այս օրերին, երբ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը, Սեփահանյանից մինչեւ

Երեւան, Լուս Անցելեւս եւ այլուր, փորձում է գորաւորի ենթարկել համայն հայութանը նկիրարբերելու այսօր վաղվա համար, չալու առասաճեան, այն հույսով, որ Քրտրոյանի մե՛ք բարերարները կսասնադասկեն յուրաքանչյուրի սվածը, որոնեզի Արցախն անբաժանելիորեն միանա մայր երկրին:

Հեռուստամարտրոնը սփյուռալի փորձությունն է, որի հետ Շարժման հենց սկզբից իրենց հույսերն էին կաղել: Լարարաղը եւ մայր հայրենիքը: Եւս մեկ քան, ով ավելի բաւ է չալիս մեծավորին, իրեն ավելի ամուր է շաղկաղում նրա հետ: Փոյր չէ, երբ հեռուստամարտրոնը հանկարծ քավակնաչափ միջոցներ չհանգանակի: Մակայն օգնության փոքր մասը եւս հնարալորություն է չալիս արժանավայել աղբի եւ չֆալորությունից արցուններ կուլ չալ: Եւս հավատում եմ, որ անձամբ դուք, բանկազին Քրտր, ազգային տարբը ընկալում եք որոնս սաստաղալին տղալ բարձ օղի մասնիկ: Հոյարս է Լարարաղը եւ նա չի կարող ընդունել չֆալորի փիլիսոփայությունը: Դրանում եւս քանիցս համոզվել եմ: Շուրիի ազասազրման եւ Լալիմի միջանցիի բացման նախօրինին Լարարաղն աղոն կանգնած էր անդունդի եզրին, որը կարելի էր անվանել չֆալորություն: Մարդիկ աղոում էին նկաղներում, սսանաղով ամասկան մեկական կիղոգում այլուր: Ասա այդ դոնոյանի ժամանակներում դարարաղիները հասկացան, որ աղխատությունն արաս չէ, չֆալորությունն արաս է: Մա մեծ փիլիսոփայություն է: Չֆալորը հոգով թույլ է, նրա բնավորությունը բեկբեկում է, խախտուս են նրա իղեղները, ուսի հարվածներին դիմակայելու ուժ չկա:

բնավ էլ ուսողական հավերժական բարձի չէ, որ այն հասկաղոնս գորեղ է այն ժամանակ, երբ գոյություն ունի բուն մարմինը, որ կարոս է ջերմության եւ հացի, ինչոպես երեխան մայրական ճեճությունն եւ կարի:

բանկազին Քրտր, անթող սփյուռալի հանգանակածից կրկնակի մեծ գումար եք հասկացրել: Համոզված եմ, որ այն ողբերգական ժամանակահատվածում մեր բազմահազար ընհանիներ գոյասեւեցին հաջող անցկացված «Չմեռ-94» գործողության շնորհիվ:

Հեռուստամարտրոնը սփյուռալի փորձությունն է, որի հետ Շարժման հենց սկզբից իրենց հույսերն էին կաղել: Լարարաղը եւ մայր հայրենիքը: Եւս մեկ քան, ով ավելի բաւ է չալիս մեծավորին, իրեն ավելի ամուր է շաղկաղում նրա հետ: Փոյր չէ, երբ հեռուստամարտրոնը հանկարծ քավակնաչափ միջոցներ չհանգանակի: Մակայն օգնության փոքր մասը եւս հնարալորություն է չալիս արժանավայել աղբի եւ չֆալորությունից արցուններ կուլ չալ: Եւս հավատում եմ, որ անձամբ դուք, բանկազին Քրտր, ազգային տարբը ընկալում եք որոնս սաստաղալին տղալ բարձ օղի մասնիկ: Հոյարս է Լարարաղը եւ նա չի կարող ընդունել չֆալորի փիլիսոփայությունը: Դրանում եւս քանիցս համոզվել եմ: Շուրիի ազասազրման եւ Լալիմի միջանցիի բացման նախօրինին Լարարաղն աղոն կանգնած էր անդունդի եզրին, որը կարելի էր անվանել չֆալորություն: Մարդիկ աղոում էին նկաղներում, սսանաղով ամասկան մեկական կիղոգում այլուր: Ասա այդ դոնոյանի ժամանակներում դարարաղիները հասկացան, որ աղխատությունն արաս չէ, չֆալորությունն արաս է: Մա մեծ փիլիսոփայություն է: Չֆալորը հոգով թույլ է, նրա բնավորությունը բեկբեկում է, խախտուս են նրա իղեղները, ուսի հարվածներին դիմակայելու ուժ չկա:

Ասե՛ք կանգնած ենք հենց այն օրհասական սահմանագծի մոտ, որից այն կողմ նոր լեռնանց կա: Դա նեանակում է, որ միայն ինճեղիան քավարար չէ մեր Շարժման համար: Այսօր ինճեղիանցումից վեր կանգնելով, սեւեռուն նայում ենք իրաստությունն սրափեցնող հայելուն եւ սկսում ենք հասկանալ, որ ինճեղիան մարդը բարձում է, եւ ինճեղիան խաբեություն կլինեւ հույս դնել դրա ուժի եւ գորագնման վրա:

Այժմ սկսվել է դարարաղյան բարձման թերես ամենադասասխանասու դաղը: Եւ երբ մե՛ք այն չիաղրահարենք առանց կորուստների ու զրկաններին, երբ հետ չդնե՛ք բեճանու եւ ճակասազրի հարվածները, Արցախին Հայաստանի արեւախոսակին հասցվող հարվածները, աղա կկորցնենք թե հարազատ հողը, թե հարազատ երկիրը եւ թե (որ ամենահատվածն է) մեր դասական արժեքը, ժողովրդի ոգու, բնավորության, ազգային մայնությունն յուրօրինակ արժեքը, քանզի նվաստացում ու անգորությունը նույնիսկ հոգով ուժեղներին դրոում են իրենց ոչ բնորոշ արարներին: Խաղաֆարսի վրա է դրված մեր ժողովրդի ճակասազրեղը, կլինի՞, թե չի լինի հայրենիքը: Արցախին օգնելը ոչ թե խղճահարության կամ գրաստության բարեգործական ձեռնարկում է, այլ Պարսէ եւ Պասսախանասալություն անցյալի եւ աղազայի հանդեպ:

Մայիսի 27-ին Լուս Անցելեւսում կանցկացվի միջոցների հանգանակման հեռուստամարտրոնի եզրափակիչ փուլը: Դրա նորասակն է սեղմ ժամկետում վերականգնել դասերագծից սփյուռված կենսադասիկման օրյնկները, սները, հաղորակցությունն ծառայությունները... Լարարաղիները «Թե ուզում ես հարուստ լինել, ճանապարհ հարթիր» դարալոր իմաստությունը հետեւելով, ճանապարհներ կկատողեն: Մայիսյան հեռուստամարտրոնում հանգանակվելիք միջոցները, վերջին հաւելով, հենց կլուծեն արուցնային խնդիրը՝ մեր ժողովրդի ազասազրմանը դասերագծի սարիներին իրեն համակած վայից: Հայքնի է, որ սարասալոսար ժողովուրդը վերածվում է անթոյի, իսկ դա աղոն անողրդի աղոս է:

Երբ Լարարաղը գեճվում էր ոչ միայն Երաղիսկան, այլեւ դասաճարման մեջ, երբ դեռ չէին վերացվել Խոջաղուի, Շուրիի, Լալիմի կրակակները, 1992 թ. փետրվարին Լուս Անցելեւսում առաջին հեռուստամարտրոն անցկացվեց դասաճարված Արցախի համար միջոցների հանգանակման նորասակով: Հենց այն ժամանակ էլ մե՛ք իմացանք, որ Քրտր Քրտրոյանը Արցախի հաւելին փոխանցել է մի գումար, որը կրկնակի գերազանցում էր ԱՄՆ-ի եւ Կանադայի ամբողջ հայ համայնքի հանգանակությունը: Հեռուստամարտրոնի կազմակերպչներից մեկից դոկտոր Վարդան Նաջարյանից դրա արդուններին մասին ստացված տեղեկատվությունը Արցախում անմիջաղես հաղորդեցին տեղական տաղիտով: Այն լսեցին յուրաքանչյուր սանը, յուրաքանչյուր խրամասում: Մե՛ք հուսով էին (եւս հուսալոսար չեղանք), որ ժողովրդական ոգու նյութական աջակցությունը կարող է հրաճներ գործել: Այդոնս էլ եղավ:

Մայիսի 27-ին Լուս Անցելեւսում կանցկացվի միջոցների հանգանակման հեռուստամարտրոնի եզրափակիչ փուլը: Դրա նորասակն է սեղմ ժամկետում վերականգնել դասերագծից սփյուռված կենսադասիկման օրյնկները, սները, հաղորակցությունն ծառայությունները... Լարարաղիները «Թե ուզում ես հարուստ լինել, ճանապարհ հարթիր» դարալոր իմաստությունը հետեւելով, ճանապարհներ կկատողեն: Մայիսյան հեռուստամարտրոնում հանգանակվելիք միջոցները, վերջին հաւելով, հենց կլուծեն արուցնային խնդիրը՝ մեր ժողովրդի ազասազրմանը դասերագծի սարիներին իրեն համակած վայից: Հայքնի է, որ սարասալոսար ժողովուրդը վերածվում է անթոյի, իսկ դա աղոն անողրդի աղոս է:

Մեր բազմահազար հայրենակիցները գոնեցին հանուն հայրենիքի: Նրանց սխալմնի զինն ու չափաճեթը ազատ հայրենիքն է, որ ավելի քան երկու կարոս է այնուիսկ նեցուկի, ինչոպիսի է ազգային տարբը: Հավատում եմ, դուք (եւ մեր հայրենակիցները) յուրաքանչյուրը մեր վեհանձն արարով ոչ միայն կփառարանեք Բարձրալիք, որն օգնել է ստիություն դե՛մ Լարարաղի սրաղան դայալարում, այլեւ կնմար Նախի երկրի գաղի սերունդների ինքնությունն մեջ:

Հիւսում եմ, թե ինչոպես ավերված Մոլիսակում, որտեղ սփյուռալների քակից լսվում էին մահամեծ հայրենակիցներին սնոցները, հանեղք՝ լուր սարաճից այն մասին, որ «Չվարթնոց» օդանավակայանում վայրէջ է կատարել Քրտրոյանի հասուկ օդանավը:

Մայիսի 27-ին Լուս Անցելեւսում կանցկացվի միջոցների հանգանակման հեռուստամարտրոնի եզրափակիչ փուլը: Դրա նորասակն է սեղմ ժամկետում վերականգնել դասերագծից սփյուռված կենսադասիկման օրյնկները, սները, հաղորակցությունն ծառայությունները... Լարարաղիները «Թե ուզում ես հարուստ լինել, ճանապարհ հարթիր» դարալոր իմաստությունը հետեւելով, ճանապարհներ կկատողեն: Մայիսյան հեռուստամարտրոնում հանգանակվելիք միջոցները, վերջին հաւելով, հենց կլուծեն արուցնային խնդիրը՝ մեր ժողովրդի ազասազրմանը դասերագծի սարիներին իրեն համակած վայից: Հայքնի է, որ սարասալոսար ժողովուրդը վերածվում է անթոյի, իսկ դա աղոն անողրդի աղոս է:

Մեր բազմահազար հայրենակիցները գոնեցին հանուն հայրենիքի: Նրանց սխալմնի զինն ու չափաճեթը ազատ հայրենիքն է, որ ավելի քան երկու կարոս է այնուիսկ նեցուկի, ինչոպիսի է ազգային տարբը: Հավատում եմ, դուք (եւ մեր հայրենակիցները) յուրաքանչյուրը մեր վեհանձն արարով ոչ միայն կփառարանեք Բարձրալիք, որն օգնել է ստիություն դե՛մ Լարարաղի սրաղան դայալարում, այլեւ կնմար Նախի երկրի գաղի սերունդների ինքնությունն մեջ:

Հարգանքներով Չեր
ՇՈՐԻ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ,
Սեփահանյան

Ոսկեսափում փախսականների արտոնություններն անսեղանում են

Հայաստանի կաղիսալիսացման «բարդ» Երաղում որհան ծանր է մեծ կամ փոքր առեւտրով կամ, որ նույնն է, թիզնետով գրաղվելու հաղուններից զուրկ լինելը, փախսականի կարգավիճակ ունենալն ավելի ծանր է մարդիկ, կորցնելով շարիների, շասնամյակների Իրինուով ձեռք բերածը, ռուկայական հարաբերությունների «արաղույսը» դիմավորեցին զրոյական մեկնարկային դայաճաններում: Ընդհանուր դժվարությունների միայ դարազայում գումարվում է մաեւ հոգեբաական գործոնը, մերժվածության զգացումը սասկանում է խանգարում Հայաստանի սնեւական եւ ֆաղափական շարժում «իմեզ-բացման գործընթացին»: Եվ սա հասկանալի է չէ՞ որ նրանցից Եասերը դժվարությամբ են լուծում օրվա հացի, նվազագույն կենսական դասանցումների բաղարաման գերխնդիրը:

Հասկաղոնս այդ խնդիրն էր խմբաղություն բերել Արարաի Երաղի Ոսկեսափ (նախկին Շիրաղու) գյուղի «փախսականների ավանում» բնակվող Քուսյան ֆաղից մեկին թուականու Մրճեւյա Քուսյանին: «Ինչոպե՞ս աղբե՛ք: Քուսյանից փախել ենք, որ սովից մեծենե՛ք», հարցում էր նա: Նրանք Հայաստան են գաղթել Բաղի հայանի իրաղարձություններից հետո: Յոթ տարի աղբել են վրարային Երաղում եւ միայն 95-ի մայիսին աղաղվել են Տուրքիա: Ա. Քուսյանի Իրաղոնը գոնեղ է Լարարաղյան ազասամարում: Հողի սեփականաւորումից հետո (1992 թ.) նաեւ հողի սեր են դարձել, քայք գրեթե չեն օգսվել դրանից (անուրը կա, ամանում չկա), դասաճարը չի քաղակալությունն է: Խոսքը ոչ միայն ռոգուման, այլեւ խմելու ջրի մասին է, որ բերվում է 5 կմ հեռու գանկող գործարանից: Ա. Քուսյանի ասելով, հասկացված հողաարամություններն իրենց հասանելի չի մի մասն են միայն, «մնացածը գյուղխորհրդի նախագահը ծախել է գյուղի հետ կաղ լուճեցող մարդկանց»: Հարկային տեսությունը կազմել է Քուսյաններին է ներկայացրել սեփականաւորված հողաարամությունների եւ 1995 թ. համար հաւելարված հողի հարկի սվալների մասին մի փաստաթուղթ, որ նվաճ են Քուսյաններին հասանելի հողաարամությունների իրական չափերը, ինչոպես նաեւ 1994 թ. 1995 թթ. համար վճարվելիք եկամտահարկերը, որ կազմում է համադասասխանաքար 4425-ական եւ 12087-ական դրամ յուրաքանչյուր ընհանրի համար: Դժվար է ասել, հողի սեփականաւորումն ընթացում մեքեայություններ եղել են, թե ոչ (այսօր դա չէ մեր նյաակը), քայք ուճարալ է հետեւաղը:

Ինչոպես տեղեկացանք փախսականների վարչությունից, 1991 թ. հուլիսի 29-ի «ՀՀ տարածում մասկան քնակություն հաստատած փախսականների համար հողի սեփականաւորումներ հարցումն արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, հաւելի առնելով փախսականների ծանր նյութական վիճակը, եկամտահարկի գանձումը սահմանվում է սեփականաւորումն 4-րդ սարվանից սկսած, այսինքն, 1994 թ. եւ 1995 թ. առնվազն մի քանի ամսով համար Քուսյան ֆաղից, ինչոպես նաեւ փախսականների մյուս ընհանրիներին, չէր կարող եկամտահարկի վճարման դասանց ներկայացվել:

Ինչ վերաբերում է ռոգուման եւ խմելու ջրի հիմնախնդիրն, աղա սոցիալական աղաղակության, գրաղվածություն, քնակության տեղաւորների եւ փախսականների հարցերի նախարարական կաղիսալ Երաղարության քաճմի դեռ Գեուրգ Ճառուկյանից տեղեկացանք, որ անգլիական OXFAM կազմակերպությունը ջանկերով գյուղում տեղաղրված են երկու խորհային հորե՛ր՝ քրամիչ ղոնդորով: Երրորդ տեղաղրված է նախարարության միջոցներով: Այդ հորերից երկուսի ջրի օրակը համադասասխանում է խմելու ջրի ուսկին եւ կարող է աղաղակել գյուղի խմելու եւ ռոգուման ջուրն ամբողջությամբ (դրանից մեկը նախատեսված է հասկաղոնս փախսականների ավանի համար): Այնուպես որ Ոսկեսափի քրամասնարաման հարցում որե՛ւ շեքնիկական խոչընդոտ չկա: Ուսի հարցս, թերես, ուղղե՛մ գյուղխորհրդի ղեկավարությանը՝ ինչո՞չ չեն աղաղակում քրամիչ ղոնդորը, եւ ինչո՞չ մարդիկ, մյուս առաւել կամ դակաս կարեւոր «չկա»-ներին զուգահեռ, սղիղված են տասաղել նաեւ ջրի սովից, ինչո՞չ են անսեղանում փախսականների արտոնությունները եկամտահարկի հարցում:

ԱՄԼԵՂ ԳՈՐԴԱՅԱՆ

Հայաստանում սեփականաւորուիված է բնակելի ֆոնդի մոտ 78 տկոսը

Երեւան, 11 ԱՊՐԻԼ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Այսօրվա դրությամբ Հայաստանում արդեն սեփականաւորուիված է հանրաղեսության մարդը բնակֆոնդի մոտ 78 տկոսը: Ենթաղում է, որ մինչեւ տարեկը սեփականաւորուիված կլինի հանրաղեսության բնակելի ֆոնդը ամբողջաղես 100 տկոսով», հայտարարեց ՀՀ ֆաղաղակցությունն նախարարի տեղակալ Ա. Անդրեսայանը: Նրա խոսքեղով, Շուրի Ամոն կընդունի «Համաղիությունների մասին» օրենքը: Նա նեցը նաեւ, որ անհրաճեւ է ստեղծել մեխանիզմներ անհասկան սեկորում Երաղարության խրախուսման եւ աղակցության համար: Ներկայումս մեակվում է Մորգաի օրենքի նախագիծը, որը նախատեսում է անաւոր գույի գրակաղում վարկի դիմաղը:

Ա. Անդրեսայանը հաղորդեց նաեւ, որ ներկայումս Համաղխարաղի բանկի ղեկավարության հետ բանակցություններ են վարվում աղեսի գոտում Երաղարության իրականացման երկրորդ վարկի սրամարումն ուղղուր յաղը: Աղեսի գոտու վերականգնման մարդը, որի համար ՀՀ-ն հասկացրել էր 28 մլն. ամերիկյան դոլար, կավարսվի 1996թ. կեսերին:

Ազգային

Սկզբը էր 1

Դրա հետ մեկտեղ սարքակցվել համազանգեցող կան: Իբեխանական լծակներին սխաղոտող որոշ մարդիկ միջամտել են եւ արտահանում են միջամտել ՀՌԱԿ-ի ներկայացուցչական կյանքին: Սակայն, չլիսեմ, բնութագրող լինենք նրանց, քե՛ր բողոքենք, քանի որ այդ գործողություններով նրանք արագացնում են բնական ներկայացուցչական զարգացման գործընթացը, որը գանկացած կազմակերպություն անցնում է: Մեր դասակարգում գոյություն ունի արտահայտման ձևերն ազդելի զարգացում:

- Ազգային որոշակի իշխանությունների ներազդեցությունն այդ անհանգիստ ինչպիսիք արտահայտվեց:

- Անցյալ աշնանը ՀՀ արտադաստրայան նախարարի, գլխավոր

ումները: Սակայն ընդհանուր առմամբ ակնհայտ է, որ մեր կուսակցությունն ունի բախակազմին լուրջ որոշումներ կատարելու, եւ խոստովանելու համար կազմակերպությունների մասին չէ, որոնց աշխատանքը դեռեւս կատարվողորման կարիք ունի:

- Ազգային ժողովի ընտրություններն ինչպե՞սով ազդեցին ներկուսակցական բացասական զարգացումներին:

- Նախնապես դասասլաններն այս հարցին իսկ ընտրություններ եղել են Հայաստանում: Ընտրություններ Հայաստանում չեն եղել: Երբ ինչ որ մարդիկ մեզից դժգոհ լինեցին, կամ հեռանային այն դասաստով, որ դժգոհ են ընտրությունների արդյունքից, դա իսկապես լուրջ

մեծ միայն գտնվում են այդ ճանապարհի սկզբնամասում: Առաջարկն ու գաղափարը լուրջ են, եւ անհրաժեշտ է ամենայն ուսադրությամբ հետեւել դրան:

- Այսինքն, երբ առաջարկողներն ավելի լրջորեն մտնեման այդ խնդրին, կուսակցությունը դասաստ է բնակարգելու միավորմանը մաս կազմելու հարցը:

- Այո, միանգամայն: Կա եւս մի կարեւոր սկզբունք, որ բաներն անհետում են, մենք չենք կարող: Խոսքը ոչ թե կատարվածի մասին, այլ միավորում ստեղծելու մասին է, այլ գաղափարախոսությունն է անկյունաքարը: Դա որոշեց է Սյուլալ կլինեք, երբ այդ ամենը նվիրվել նախագահական ընտրություններին: Խոսքը գնում է բնական երեւոյթների մաս

նախարարությանը: Իսկ ՀՌԱԿ-ը, ինչ որ մի տեղ բնակաստ է: Երբ մայր հայրենիքում այդ ամենին օրյակցիվ գնահատական է տրվում, ապա դրանում դա նրան համարում են արագորոշություն: Ի սկզբանե հայտնել ենք, որ որեւիցե կազմակերպական կախում երբեք չի եղել, որին անմիջապես հետեւեց մեր որոշումը՝ չիստանվել մեր ներքին գործերին: Դրան էլ հաջորդեցին Բնարարյան խմբի վերաբերյալ արտահայտությունները մասնավորապես:

- Ինչպիսիք է հիմնականում Լիբանանի ՌԱԿ Վարչության հայաստանյան Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին նախագահ առաջարկելու մասին, երբ ՀՀԸ-ն դեռեւս նման առաջարկով հանդես չի եկել:

- Դա նույնպես ցույց է տալիս, որ

բյուրոն ոչինչ չի փոխի: Դա արագազինեցից բաների անգործության զգացումն է: Մի դեպքում դրան թեւում է համակերպումը ռեալությունների հետ, նրանք փնտրում են խեղճ ճանապարհը: Համակերպման անհնարաբար մեղ է տալիս իբեխանություններին: Հասարակության մյուս մասը, որի քիչը գնալով նվազում է, տեսնելով, որ դեմոկրատական ճանապարհով փոփոխություններ հնարավոր չեն, գնում է, որ այդ ճանապարհ մեր դեմության համար գոյություն չունի:

- Նման դասակարգում ավելորդ կհամարվի՞ր ընդդիմության կողմից նախագահության թեկնածուի առաջադրումն ու լուրջ հաղթական մրցադաշտի ծավալելը:

- Բարդական կուսակցություն

ԿՈՒՍԱԿՉԱԿԱՆ

«Տայկական կուսակցությունների իրավական դաշտը Տայաստանն է»

Տարգմազրոյց ՀՌԱԿ Տանրապետական վարչութայան ասենսապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հետ

դասախազի եւ հարկային տեսությունն որիսի ստորագրությամբ եղալ մի կամայական, բայց որի կուսակցությունը ներարկվեց խոստովանասեւար ստեղծման: Նման համանագրի ծնունդը ինքնբարեկրան ցույց է տալիս, որ այդ դասակարգի ստորագրությունները դեկլարավորում են մի կենսունից: Եւ չեմ իիւում, որ որեւէ հայախական կուսակցություն ինչոք տարբերություն մեջ են բարեկրան նմանատեղ ստեղծումներին: Եւս համարի տղավորություն է ստեղծվում, որ կատարական աշխատանքում որոշակի ստորագրումներ կան, որոնք հիմնականում գրառված են նման ստեղծումներով: Չնայած բոլորին հայտնի է, որ ՀՌԱԿ-ը ոչ մի սենսական գործունեություն չի ծավալել եւ խոստովանաստեղծություն է ՀՀ օրենքներով: Բայց դա ունի մի այլ արդյունք՝ մասնակցի անմասնակց կուսակցության ներսում ստեղծվում է նյարդային իրավիճակ: Իսկ դա ընդամենը հաղափական գործունեությամբ գրառվելուց մեկ քայլով փորձ է:

Բնակարգման նյութ կլինեք: Բայց, այդ մարդիկ նույնպես իրենց համաձայնությունը տվել են ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության հայաստանյանը, որտեղ հուլիսի 5-ի ընտրությունները որակավորված են որդես ընտրողների կամքը շարահարակա աղյուսակով մի գործողություն: Պահանջն այստեղ ոչ թե այն է, որ ՀՌԱԿ-ը ի՞նչ ծայրեր է ստացել եւ, իբր, չի հարթահարել 5 տղոսի սահմանը, այլ ինչու ՀՌԱԿ-ը չի գնացել թեկուզ իր գաղափարական սկզբունքներին խոր բանակցություններին, որով կարողանալի ինչ որ անձանց անդամակցությունը Ազգային ժողովին: Ռուվիեսեա մաս կազմելով հաղափական վարձագծի կամ գաղափարախոսության սեսակեցից մեկ համար խոր կուսակցական միավորումների մեծ իսկապես որոշ անձանց համար խորհրդարանում տեղ կարողանվեինք, բայց կերպերին մեր կուսակցական դիմագիրը: Չնայած իր բնույթով ՀՌԱԿ-ը ընդգծված դատարանական կուսակցություն է, եւ գրկվել անգամ այս խորհրդարանական ամբիոնից, որը դարձրել է կարեւոր հաղափական ինստիտուտ լինելուց բաց ծանր է: Բոլոր դեղորմում մեր կատարական ընդդիմության կեցվածքը կարեւոր էր նույնիսկ այդ ամբիոնից բաց թե ի՞նչ օգտվելու հնարավորություն ունենալու եւ հարգական սեւակեցից: Սակայն մեր դիրքը միանգամայն ճիշտ է եղել: Դրա համար էլ կուսակցության հաղափականությունը եւ իր ստանդերդ դասակարգման վերական ժողովում, եւ հետագայում փորձերների մակարդակով ճիշտ գնահատականի է արժանացել:

սին, իսկ դա ճիշտ մտեցում է:

- Ռ՞րն էր ՌԱԿ-ՀՌԱԿ փոխհարաբերությունների սրման դասճառը:

- Գնահատականը ճիշտ չաղու համար դարձարաններ, թե ինչ են իրենցից ներկայացնում ՌԱԿ-ը եւ ՀՌԱԿ-ը: Գիշտ դիրքորոշումը նաեւ կողաստանի այն հարցին, որը արված համարեցիք: Ոչ թե հարաբերությունները արված են, այլ կան երկու սարքեր կազմակերպություններ, մեկը ավելի ի՞նչ հաղափական ՌԱԿ-ը: Դա բնական է, որովհետեւ մեր բոլոր հաղափական ավանդական կուսակցություններն ավելի բայց տեղ են հասկացրել ազգային, ձեւակուսային, լուսավորչական գործունեությունը, եւ նրանց հաղափական գործունեությունը եղել է խիստ սահմանակալ: Նրանք ընդհանրապես լուրջ դեր չեն կարողացել կատարել սլյալ դեմության հաղափական կանխում, եւ դա անհնարին է: Միանգամայն, ՀՌԱԿ-ը, ի սարքություն այլ ավանդական կուսակցությունների, ՌԱԿ-ի հետ երբեք մի հաղափական օրգան չի եղել: Մենք միշտ եղել ենք ինֆորմայն մեր մտեցումներով: Միայն վերջերս Կիլորում կայացած 19-րդ դասակարգման ժողովը, ՌԱԿ-ի հետ ունեցել ենք բարդացված իրավահարաբար հարաբերություններ, բայց ոչ ավելին: Ռեմեմարելով գաղափարական նույն արձանները, եւ քանի որ մեր դասակարգման դասակարգում են, որդեսզի զարգացնենք այդ գաղափարախոսությունը բայց հարցերի նկատմամբ եղել են սարքեր դիրքորոշումներ: Չեմ ասում հակասական, բայց սարքեր են եղել: 19-րդ դասակարգման ժողովից հետո սփյուռքի ՌԱԿ-ում տեղի ունեցան փոփոխություններ: Ընտրվեց նոր Կենսունակական վարչություն, որը չցանկացավ հասկանալ կամ բարեկրան մեջ էր, եւ կարծելով, որ մենք իսկապես մի քրեանակ ենք իրենց կազմակերպության համար, կամքը թեկուզեղու փորձեր կատարեց: Օրյակցիվորեն ասեմք, որ նոր վարչության կազմի իր որակական ու մասնին ընդունակություններով, մեղմ ասած, ավելի համես է, քան նախորդը: Եւ թեկուզ անգամ անհրաժեշտ էր մեկ համար: Ընդ որում, նաեւ տեղեկացրեցինք սկզբիցին սփյուռքահայության ուրույն վերաբերմունքը Հայաստանի ու նրա նախագահի, դասակարգման անձանց նկատմամբ:

ՌԱԿ-ը հաղափական խող չունենալով, փորձում է իրեն հաղափականությամբ գրառվող ներկայացնել: Եւ չլիսեմ, թե Հայաստանի իբեխանություններն ինչպես են ընկալում այդ հայաստանյանը, որն, ի վերջո, Հայաստանի ներառական կյանքին միջամտելու փորձ է: Սակայն Բնարարյան խմբակի դասակարգում իրախոսում են այն, ինչը մյուս ավանդական կուսակցության հարցում նրա գործունեությունը դաղաբեցնելու հիմք է հանդիսանում: Այստեղ ինչպես ասում են, մեկնաբանություններն ավելորդ են: Նման ընթացքով մենք ժողովրդավարություն չենք կատարել: Պե՛տ է ընդունենք մի դասը ճանաչություն լիարժեք հաղափական գործունեություն մեր կուսակցությունները կարող են ծավալել միայն Հայաստանում: Ռուվիեսեա հայկական կուսակցությունների գործունեության իրավական գլխավոր դաշտը Հայաստանն է:

- Չե՞ր կարծում, որ այդ ամենն արվում է հենց գործունեության դաշտից զրկելու համար:

- Մենք չունենք ժողովրդավարության զարգացման անհրաժեշտ ասփոնդը: Դա բայց ավելի խորախնդ դասակարգման ունի, ամենից առաջ ժողովրդավարական ավանդույթների բացակայությունը: Ենթադրել, որ ժողովրդավարության այս որոշակի ասփոնդը, որում գտնվում է մեր հասարակությունը ներկա կատարությունը, ու՞ր է նա լինել, նրա ստեղծող դասակարգման կատարողը: Երբեք թե մեր ասակցական միավորում դեմակարգման կազմակերպությունների դեմ: Եւ ինչպես նրանք իրենցից ինչ որ բան ներկայացնեն, դասարան այնպես ու՛ժեղ կլինի: Գերմանիայում իբեխանության գլուխ կանգնած մի կուսակցական միավորում դեմակարգման բյուրոյից նյութական հասկացումներ է անում ընդդիմադիր կուսակցություններին: Սա միանգամայն այլ հաղափական կուսարային դրսևորում է: Իսկ մենք գոնե ձգտում ենք դրան: Եւ կասեի ոչ: Սա է գաղափարը:

մեր ու կազմակերպություններն արտահայտում են հասարակության մեջ գոյություն ունեցող դիրքորոշումները, տեսակետները: Կլինենք բայց, որ ունեն ընդհանրապես ընտրությունների չեն գնա, եւ դա նրանց ընդդիմադիր կեցվածքի արտահայտության ձևերից է: Չեմ կարծում, որ նման առաջարկները հաղափակ աղյուսակներ: Դա անհնար է:

- Երբ հաղափական չեն աղյուսակելու, ավելորդ է առաջադրելը:

- Թեկնածուների մեջ այնպիսի մարդիկ կան, որոնք սխալում են երեւալ: Երկրորդը՝ նրանց առաջադրումը խիստ ձեռնադր է Հայաստանի միջազգային հեղինակությունը: Եւ մյուսը, սլյալ թեկնածուի համար այն նրա ստեղծում է հետագա ընտրություններում:

- Հայաստանի հաղափական կանխում ՀՌԱԿ-ը ո՞րն է համարում իր առաջնահերթ խնդիրը:

- Կարող եմ ձեզ ավելի ընդհանուր եւ մասնավոր դասակարգման, չբարեկրանով առավել ընդհանուր դրույթները: Այնպես է ստացվել, որ ՀՌԱԿ-ը միակ կուսակցությունն է, որ լիզալ գործում եւ ընդունում է Հայ դասը: Երբ դադարենք Հայ դասն ընդունելուց, որդես գործողության ծրագրի կարողանալու անկախար գասական լինելուց: Երկրորդ կարեւոր հիմնարար արժեքը իրական ազատական սենսություն ստեղծում է: Ազատական սենսություն ենք բարեկրան թագմանություն, եւ թագրում է նաեւ սոցիալական բայց լուրջ ծրագրերի իրականացում, եւ որդես հետեւանք մենք կուսակցություն ենք միջին խաղի: Երեւի թե մեր բայց դիվարությունները գալիս են նրանից, որ այդ խաղը գնալով դակասում է: Բայց սենսական ծրագրերով ու՛ժեղ է դասարան եւ դասարան են այն ուղիսի հասարակության համար, որտեղ մեծամասնությունը միջին խաղն է հանդիսանում: Երբ այն կա, որեւէ սլյալ դեմություն ունի առողջ սենսություն, հավասարա կեիս կայունություն: Սա նույնպես հիմնարար արժեք է եւ մեր բայց կարեւորագույն նրա սեկեցից մեկը: Հաջորդը ժողովրդավարական ինստիտուտների կատարվողորմանն է, որ դր դիսում ենք թագմանակցական կուսարարության զարգացման մեջ: Կոստիսարենք, որդեսզի ընտրություններն իսկապես լինեն ընտրություններ, ոչ թե նեանակումներ, բայց լուրջ հասկանալով, որ այստեղ նույնպես օրյակցիվ հետեւանք է կատարվում: Իսկ կարծեմակց են այն խորացող ինստիտուտներն երեւոյթներին, որոնք այսօր արժանագրվում են ԱՊՀ քրեանակներում, եւ ամենայն մասնամասնությամբ այս օրերին կուսունաստեղծման այդ հարցը:

Եւս մի որոշակի վաստ որոշ մարդկանց արտահանող կուսակցությունից, որը երբեք տեսակարար կեիս չի ունեցել, իսկ մի քանի ասանակն էլ հենց իրեն են հետագայ: Դա նույնպես բնական է, սակայն այդ հանգամանքը միշտ ուղեկցվել է մասնավոր դասակարգման անմասնություն: Տրվել են որակավորումներ, եղել է նաեւ մի քրեան, երբ օգտագործվել է դեմակարգման լիզալական գործակալությունը: Նաեւ հարաբերության էլ լիզալական միջոցները, որոնց ներազդեցությունը իսկապես է: Դա նույնպես հաղափականություն է ՀՌԱԿ-ին ցույց տալու որդես մի սխալ միավորում, որն անընդհանրերին խնդիրների մեջ է: Տղավորություն ստեղծելու առումով որոշակի քրեանակներում նրանք իսկապես հաջողության հասել են:

- Տղարեն միայն անհետում են, իսկ մեր դեմ թագմանին երկար դասարանից:

- Տրամարանական է մեր հարցադրումը: Օրինակ մեր քերթից մեկն է նման գիծ զարգացում: Նա բարաբր մեկ կամ երկու անգամ մի հողված է հասարակում այսուրիսի բովանդակությամբ ՀՌԱԿ-ը չկա, իսկ նրա գործիչներին հայտնում ու լուսնրասում են: Իսկ ինչու եւ ինչպես կարելի է խոսել չորս թանի թանի: Առանց չափազանցություն, իբեխ հաղափական որոշակի միավորում որը հաստատուն տեղ է գրավում մեր ներառական կանխում ունեցել էմ եւ, ամենայն հավանականությամբ, կունենանք թագրություններ, թե՛ հաղափական գծի կայացման եւ իրականացման գործող սեականցից, թե՛ ավելիկական դրսևոր

Նախագահի նման մասնություններն արժանի է մեծ ուսադրության, դա իսկապես լուրջ եւ օգտակար հայ կարող է լինել մեր դեմակարգման կայացման գործում: Այդ սեսանկյունից դրական է նաեւ ՀՀ նախագահի մասնուղի քրեանուրի հայաստանյանը, որ նման միավորման ստեղծումը մոտ աղյուսային հարց չէ, դա 2-3 արդար գործընթաց է, որը դրական են համարում: Այդ դասակարգում կարող կլին գործ ունենալ ոչ թե արհեստական դրսևորումների հետ, որոնք ի վերջո չեն կարող հանգեցնել հասարակական լուրջ կեիս ունեցող միավորման: Բայց երբ այդուրիսի մասնարարի ու՛ժ է անցնենք ազգայնախոսության կուսակցությունները, աղյա

Նախագահի նման մասնություններն արժանի է մեծ ուսադրության, դա իսկապես լուրջ եւ օգտակար հայ կարող է լինել մեր դեմակարգման կայացման գործում: Այդ սեսանկյունից դրական է նաեւ ՀՀ նախագահի մասնուղի քրեանուրի հայաստանյանը, որ նման միավորման ստեղծումը մոտ աղյուսային հարց չէ, դա 2-3 արդար գործընթաց է, որը դրական են համարում: Այդ դասակարգում կարող կլին գործ ունենալ ոչ թե արհեստական դրսևորումների հետ, որոնք ի վերջո չեն կարող հանգեցնել հասարակական լուրջ կեիս ունեցող միավորման: Բայց երբ այդուրիսի մասնարարի ու՛ժ է անցնենք ազգայնախոսության կուսակցությունները, աղյա

- Խորհրդանիշը նկատի ունեմք:

- Այո, անկասկա դեմակարգման խորհրդանիշը: Այն ստոր ու կարեւոր սկզբունքի, ունի ձգտել են մեր ավանդական կուսակցությունները: Իրենք դասարան են որդես հայրենավարության դրսևորում ամբողջովին սլյալ օրյա նախագահին, օրյա կա

Նախագահի նման մասնություններն արժանի է մեծ ուսադրության, դա իսկապես լուրջ եւ օգտակար հայ կարող է լինել մեր դեմակարգման կայացման գործում: Այդ սեսանկյունից դրական է նաեւ ՀՀ նախագահի մասնուղի քրեանուրի հայաստանյանը, որ նման միավորման ստեղծումը մոտ աղյուսային հարց չէ, դա 2-3 արդար գործընթաց է, որը դրական են համարում: Այդ դասակարգում կարող կլին գործ ունենալ ոչ թե արհեստական դրսևորումների հետ, որոնք ի վերջո չեն կարող հանգեցնել հասարակական լուրջ կեիս ունեցող միավորման: Բայց երբ այդուրիսի մասնարարի ու՛ժ է անցնենք ազգայնախոսության կուսակցությունները, աղյա

- Մի քանի ամիս հետ կրկին նախագահական ընտրություններ են: Հայաստանի հասարակությանը հաղափականություն դասարան համարում է՞ք այդ լուրջ հային գնալու:

- Այո, համարում են, որովհետեւ մեր հասարակությունն ունի անհրաժեշտ կրթական անկարողալ: Դժբախտաբար, չեմ տեսնում, որ հաղափական ընտրականներում իսկապես ընտրություններ անգեղանկելու ցանկություն կա: Մեր ժողովրդը դասարան է իր կամքն արտահայտելու, բայց բայց են այն քերթը, որոնք հանգեցնում են, թե իրենց մասնակցու

Նախագահի նման մասնություններն արժանի է մեծ ուսադրության, դա իսկապես լուրջ եւ օգտակար հայ կարող է լինել մեր դեմակարգման կայացման գործում: Այդ սեսանկյունից դրական է նաեւ ՀՀ նախագահի մասնուղի քրեանուրի հայաստանյանը, որ նման միավորման ստեղծումը մոտ աղյուսային հարց չէ, դա 2-3 արդար գործընթաց է, որը դրական են համարում: Այդ դասակարգում կարող կլին գործ ունենալ ոչ թե արհեստական դրսևորումների հետ, որոնք ի վերջո չեն կարող հանգեցնել հասարակական լուրջ կեիս ունեցող միավորման: Բայց երբ այդուրիսի մասնարարի ու՛ժ է անցնենք ազգայնախոսության կուսակցությունները, աղյա

ՈՒՍԱՆ ԳԵՏԵՐԱՅԻՆ

Միջազգային

Եվրախորհրդարանի դասգամալորներին ցածր գանձազույգում են, որ լոբբիստներ իրենց չափազանց ազուս են զգում. չեն վարանում դասգամալորներին կանգնեցնել միջանցքներում կամ աշխատասենյակ սենյակ նույնիսկ առանց դուր քակելու: Լոբբիստներն առանց նրավարի մասնակցում են հանձնաժողովների նիստերին, ամեն վաստարդին, ժամերով զբաղեցնում դասգամալորներին ֆուտբոլի և այլն: Այս գործողությունները հաճախ ուղեկց

ից ցածր մասնավոր գույքների ժամանակ խոստովանում են, որ իրենք աշխատում են որդես վերագային խոսքը ընկերությունների «խորհրդատուներ»: Այդ աշխատանքը Մեծ Բրիտանիայում համարվում է օրինական և ամսական 1200 դոլլար եկամուս է բերում:

Եվրոպացի դասնյալներից ցածր խոստովանում են, որ սոյա արտահանողներին արդյո օգնության համակարգը (15 սարմ Եվրամիությունը սասնյակ միջիարդների օգնություն է սրամարդել), կարծես

ների դասնյալները եւ ուրիշներ: Վերջերս չափազանց ակտիվ գործող եւ Եվրախորհրդարանի դասգամալորներին զանազան ձեւերով կաշառող լոբբիստական խմբերի գործունեության սահմանափակման նպատակով եվրոպացի դասգամալորները մատչելի են ընդունել «լավ վարագործի կանոններ»: Այս արվա հունվարին լոբբիստական խմբերի գործունեության կանոնակարգմանն ուղղված երեք զեկուցագրեր մեծվեցին Եվրախորհրդարանում եւ ընդհանուր համաձայնության ա-

ԵՎՐՈՊԱ

Եվրախորհրդարանը չի կարողանում ազատվել աներես լոբբիստներից

վում են «փոքր ընձաններ» նվիրատվություններ:

Բրյուսելում Եվրահանձնաժողովի փորձագետների կատարած հաշվարկների համաձայն Եվրախորհրդարանում գործում են 3000 լոբբիստական խմբեր ներկայացնող 5-10 հազար անձինք: Այսինքն, լոբբիստների թիվը մոտ ասան անգամ զերգանցում է Եվրախորհրդարանի 628 դասգամալորների թվին: «Երբ մենք մեկնում ենք մասնակցելու Եվրահանձնաժողովի կամ Եվրախորհրդարանի նիստերին, դարձում ենք, որ աղի են Բրյուսել կամ Սթրասբուրգ են ժամանել 2-3 հազար լոբբիստներ, որոնք փորձում են ազդել դասգամալորների Գեներալության ընթացի վրա», դժգոհում է խորհրդարանի ֆրանսիացի դասգամալորներից մեկը: Գերմանացի «Կասնար անգեն» երգիչական արտադրողը նույն է, որ 1995 թ. գարնանը, կենսասեկնողիցիաներին ամսյվող մի կարեւոր Գեներալության Գախտերին, Եվրահանձնաժողովի մեկ ասանյակ դասգամալորներ Գերմանիայի դեղագործական արդյունաբերության արհմիության կողմից հրավիրվել են Սթրասբուրգի հայցի ուսարաններին մեկը, որտեղ մեկ անձին ճան արմ 500 ֆրանկ: Իսկ Գեյլիոյ Մոդա հասարակությունը (ամերիկյան ծխախոտի հայցի ֆորման ծխում է դրա հեկ իր կառույ առկայությունը) դանիացի մի դասգամալորի դասվել է հոյվաններ գրել իր հանգիստի համար, վճարելով բախտական մեծ գումարներ: Բրիտանացի դասգամալորներ

հարձակվում լինի Եվրոպայում սոյա արտահանող գլխավոր ընկերության «Ֆերուցի» դահանգներին:

Լոբբիստները Եվրախորհրդարանում նպատակ են նաեւ միջազգային գործերի կարգավորումը: Այսողես, Եվրամիության եւ Քուրիայի առեստական դայանմագրին սանչվող բանակցությունների նախարարին Եվրախորհրդարանի արդ 200 դասգամալորներ իրենց կանանց հեկ բազմիցս Քուրիա են այցելել Անկարայի իլխամությունների հաշվին: Այս արվա մարտին Քայվանում կայացած ընտրություններից առաջ եւ հեկ կողմի դեկալարները Եվրոպացի մի խումբ դասգամալորների հրավիրեցին Քայվան, որտեղ մի վերջիններս աջակցեցին «Կեկին դեմ ուղղված իրենց դիվանագիսական գործին: Նույն կերպ վարվեց Ինդոնեզիան, Եվրախորհրդարանի դասգամալորներին մեծ ռուրով ընդունելով այն դասին, երբ Բրյուսելը հեկաբրվում է Ինդոնեզիայի բանակցած Արեկյան Քիմարի ճակասագրով:

Կան նաեւ կենդանիների եւ որտղների դասնյալությունը գրադվող լոբբիստական խմբեր: Այս արի բոլունների որի ժամկետների ուուուանն ուղղված «բոլունների դիրեկտիվ» Գեներալության դասին, օրինակ, Եվրախորհրդարանը դրաարվեց նախ ընտրողողաների, աղա որտրյների կողմից: Ալեկիորեն գործում են նաեւ գլամարի կողմնակիցների ու հակառակորդների խմբերը, ալեկիլան գորկլա-

դահովման նպատակով վերանուակման ուղարկվեցին հասուկ աշխատանքային խումբ: Մինչդեռ, զեկուցագրերի նպատակները բավական չափավոր կին: Մասնավորաղես նախատեսվում էր, որ դեկ է որուակտուն բազանայակի յարաբանչոր լոբբիստի, ինչողես նաեւ նրան ներկայացնող խմբի իննությունը: Նախատեսվում էր նաեւ, որ Եվրախորհրդարանի դասգամալորներն ու դասնյալները դեկ է հայտարարող ներկայացնեն իրենց սասցած ընձանների եւ հրավիրների վերաբերյալ, երե դրանց ընդհանուր արմեկ արեկան զերգանցում է 6300 ֆրանկը: Եւ վերջաղես, դասգամալորներին յարաբանչոր դեկ է նեկ իր եկամուսների աղբյուրները: Չեկուցագրերից մեկի հեղինակը բրիտանացի լեյբորիս Գլին Գորդը, դասնում է, որ Եվրախորհրդարանի դասգամալորների մեծ մասն ընդդգել է առաջարկված նախագծի դեմ: Մասնավորաղես, սկանդինավյան երկրների ներկայացուցիչները համարել են, որ դրանով նախատեսվում է օրինականացնել կաշառակերությունը: Գերմանացիների կարծիքով, դա անբույասրի միջամտություն է մասնավոր կյանին: Լաֆնական երկրները դեմ են արտահայտվել վարագործի կանոնակարգմանը եւ առաջարկել են ամեն ինչ բողնել յարաբանչորի խղճին: Իրարամեր ուղմանների արտաղը հանգեցրել է այն բանին, որ, ի վերջո, երեք զեկուցագրերն էլ մեծվել են:

Պատասխան
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՇԵՑԱՆԷ

ՀԱՆՅԱՇԽԱՐՀ

Հոնկոնգում ռուսական մաֆիային ընդունում են գրկաբաց

Ուս մաֆիականները սերկաղեր են հասասել Հոնկոնգի գաղտնի ընկերությունների դարազույգների հեկ: Մաֆիայի արամձանը դիմակայելու նպատակով Հոնկոնգի հասուկ ժարայությունների աշխատակիցները վերջինս խնդրանով դիմել են մոսկվացի գործընկերներին: Ինչողես հաղորդում է Հոնկոնգի «Ուինդոն» արարարները, կազմակերպված հանցյալներին դեմ համասեղ դայարելու վերաբերյալ համաձայնագրի է ստրագուվելու այս արվա երկրող կիսամյակում: Գրանով կեղատեստովին հակամաֆիական դայարի որդիստիմուս մարտիկներ ի կոնոնավոր խորհրդակցություններ եւ փոխաղարձ այցելություններ:

Չինաստանի հարավարեւելյան գանվող բրիտանական այդ սիրույում ոուս մաֆիականները հայցն վեցին 1990 թ.: Հոնկոնգը նրանց նաղարում էր ոչ միայն չինական խոհանոցի բույրերով եւ մերսման սրահների կարմիր լաղաեներով, այլ ին այն բանով, որ չինացի արկաժայնողի գործարարները նրանց ընձանում կեն կեղտոս փողերի «լվացման» Լգակի եւ անսանման հնա-

Կազմակերպական աջակցություն են գույց սաղիս Հոնկոնգում հեկակերի սեղծման գործում: Հաշար

վարկերի համաձայն, Հոնկոնգի բանկերով անցնող մաֆիական գումարների կազմում են մի հանի հարյուր միլիոն դոլլար:

Ռուսական մաֆիան Ասիայի առեստաֆիանական խոուուուուու կենտրոն Հոնկոնգ սկսել է բաֆանցել հարեան Մակաղից, որը Պորտոգալիայի սիրույն է մինչեւ 1999 թ.: Այսեղ այցագրային եւ միգրացիոն ումիմը ասավիկի ազուսական է, րան Հոնկոնգում: Բացի դրանից, իր խաղասներով հայցնի Մակաոն բույլասում է արեկան «նեմոմել» այղուես կոչված զվարձանի ինդուստրիայի 4000 աշխատողների: Այսեղ բերող ոուս աղջիկները իխաս եկամսարե են դարձել ոու-

սական մաֆիայի համար: Հոնկոնգի հասուկ ժաղայությունը առայժմ վկայություններ չունեն այն մասին, թե ոուսական հանցաշխարհի ներկայացուցիչները գրաղվում են աղյոթ թնարիլան սով կամ զեկնի առեստով: 1997 թ. հուլիսի 1-ից Հոնկոնգն անցնելու է Չինաստանի սրաղեսություն սակ, և ոուսական մաֆիան ձգում է այսեղ հնարաղորին չալի աս «լվանալ» իր կեղտոս փողերը: Իսկ անցման ժամանակաբաշարը ֆիանսական անօրինական գործուությունների լրացուցիչ հնարաղություններ է ընձանում, րանի որ սեղացի դասնյալներն էլ ալկելի զիչող են դարձել:

Թեմ ժամանակաբաշարն է սկսվել նաեւ սրաղեսի մասնակիցների համար, որոնք դասրասվում են մայրգամամում յարացնել նոր արամներ: Գրա համար կղախանցվեն վիլիսարի գումարներ, եւ ոուս հանցակիցների հեկ սեր գործունեության ծավաղումը կարող է աս օգակար լինել:

ՌԵՍՊՈՆՍԻ

ԺՈՐՈՆՈՎԱԿԻ

«ՆԱՏՕ-ն ընդլայնվելով կթուլանա: Դուր կարբեք նրանց կոչիկները, իսկ նրանք ԲեՖ կանեն ձեր աղջիկների հեկ»

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՆ. Բրաշխավալի «Պրակդան» սղագրել է Վ. ժիրինովսկու հարցազույցը: Այն հարցին, թե ինն ինչողես է վերաբերվում ՆԱՏՕ-ի ընդլայնմանը դեղի Արեւել, Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցությունը դեկալարը դասասխանել է. «Թող մենն ՆԱՏՕ-ի մեղ: Մեղ համար դա ձեռնու կլինի: Մեկ եւ հայայեք այդ կազմակերպությունը: Երբ ՆԱՏՕ-ի անղամ կղառնա, կլեկերակրեք դաչինի բանակը, կմարեք նրանց ճեկաղեկները, իսկ նրանք ԲեՖ կանեն ձեր աղջիկների հեկ: Զեր արածաբանում կամի սղիաղական լարվածությունը: Մեղ աս է ձեռնու, որ ՆԱՏՕ մենն նախկին Վարսավալի դայանաղրի երկրները, Մեծբաղթիկան:

Թող այդ դաչինի մեղ մենն բուրը ումինները, սղովակները, լեկերը: Միգուց այդ ժամանակ կհասկանան, թե ինչ է նասոյական ժողովրդավարությունը»:

ՀԱՄԱՌՈՍ

Ելցինը Կաղաֆիին առաջարկում է հարաբերությունների զարգացում

ՏՐԻՊՈԼԻ, 11 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՆ. Ինչողես գրում է «Ելու Յուրով» արարարները, Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը իր աջակցություն է հայցնել Լիբիայի դեկալար Մուամար Կաղաֆիին: Ըստ TANA լիբիական դասնական լրատվական գործակաղության, Ռուսաստանի նախագահի ուղերձը Կաղաֆիին է հանձնել ՌԳ վարչաղեսի սեղակաղ Օլեղ Գալիղովը: Այդ ուղերձի մեղ Ելցինը երկու երկրների միջեւ հարաբերությունների զարգացման կոչ է արել: ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհուրդը Լիբիայի դեմ սանկցիաները կիրառել էր 1992 թվականին, երբ Լիբիան հրաժարվել է ԱՄՆ-ին կամ Մեծ Բրիտանիային հանձնել երկու լիբիացիների, որոնք մեղաղրվում էին Հոսլանդիայի Լուերի Կաղաֆի մեծակաղյում սեղի ունեցած «Պան Ամ» ալիարեկերության իննարթի ռեբակոնելու մեղ, որի հեկեանով զոնվել էր 270 մարդ:

Մոսկվան չի հրաժարվի իրանական գործարհից, որքան էլ ԱՄՆ-ը դժգոհի

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ԱՊՐԻԼ, ՓՍՍՏ-ՐԼ. Ռուսաստանի առաղին փոխաղարչաղես Օլեղ Մուկովեղը հայցնել է, թե Ռուսաստանը չի հրաժարի Իրանի ասոմակայանի ռեակտորները կառուցելու գործարհից, որքան էլ Միացյաղ Եահանգները դժգոհի: Վաչինգոնն ընդղիմանում էր այդ գործարհին, երկուղ կրելով, որ Իրանը դա կարող է օգսաղորձել միղուկային զինանոց սեղծելու նպատակով:

Արգելներին հակառակ՝ Չինաստանում դարաբոլային անսենսաները բազմաղաակվում են

Չինացիների դասգամբներում բազմաղաակվում է դարաբոլային անսենսաների թիղը: Միայն Հանհայում դրանց մոսաղոր թիղը հասում է 100 հաղարի: Չինացիները դրանց անվանում են «վոքր ականցներ»: Անընդմեղ սեղեկասվության աներիկան CNN հեուսասաղիլը դիսողները աննեղ աս են Չինաստանում: Չինական օրեններով 600 դոլլար սուզան է նախատեսվում «անօրինական» դարաբոլային անսենսա ունեցող մասնավոր անմանց համար:

Չինացիների դասգամբներում բազմաղաակվում է դարաբոլային անսենսաների թիղը: Միայն Հանհայում դրանց մոսաղոր թիղը հասում է 100 հաղարի: Չինացիները դրանց անվանում են «վոքր ականցներ»: Անընդմեղ սեղեկասվության աներիկան CNN հեուսասաղիլը դիսողները աննեղ աս են Չինաստանում: Չինական օրեններով 600 դոլլար սուզան է նախատեսվում «անօրինական» դարաբոլային անսենսա ունեցող մասնավոր անմանց համար:

ՌԵՍՊՈՆՍԻ

Տասսուսուն «Քայլեր»

ցուցահանդեսում

Նկարչի սանդ գործում է ֆանտաստիկայի գաղտնի զուգահանդեսը

Երա Կանդակները բազմիցս ցուցադրվել են Եվրոպայի գրեթե բոլոր երկրներում, Ռուսաստանում, Կանադայում, Չինաստանում, Սուդանում և արժանացել ամենաբարձր միջազգային մրցանակների: Այս արտիստի նրան ընդհանրապես ֆանտաստիկայի Դանթեական միջազգային XII փեննալիեի ժյուրիի անդամ: 1990 թվականից Գարեգին Ղազարյանը դասավանդում է Երեւանի գեղարվեստի ինստիտուտում:

Բազմաթուղակով գեղագիտական, հոգեբանական, փիլիսոփայական խնդիրներ է շարունակում արվեստագետն իր ստեղծագործություններում:

Ցուցահանդեսում ներկայացված են ինչպես առանձին ավարտուն գործեր, այնպես էլ մի գաղափար փնտրող գեղարվեստական շարքեր:

Իր գործերում հեղինակը ձգտում է մեծացնել մարդու ներաշարին ու նրա աղբյուրների բազմազան երանգները կենդանական աշխարհի մնացած ներկայացուցիչներին՝ գեղարվեստորեն ցուցադրելով նկարչի այնպիսի սեռական կերպարներ, նա չեղում մեզ դեղին սեփական տարրերից աղավաղված ժամանակակից գեղարվեստում: Մարդու հոգուն շարունակում է մարդու հոգուն շարունակում նմանություններ:

Հեղինակի ստեղծագործության մեջ շեղվում է մայրության թեման:

Մայրն ու բույնը ճայնի սկիզբն են: Համահունչ ներդասերությունը ընդունում են բոլորի բնի ու կանացի կերպարի միաձուլ խորհրդանշանը՝ որդես կենաց ակունքի արտահայտություն:

Առաջ ու բազմերանգ են ֆանտաստիկայի մեծ փայլաբերությունները, զարմանք են հարուցում դասական արտահայտչականության բազմազան հնարանները, որոնք շարունակում են մասնագետներին:

Այլ մարդուն ի սկզբանե բնորոշ հղարարության թեման արտահայտված է նրա «Թռչիլ», «Սամուրայ», «Մարտահրավեր» աշխատանքներում, կենսավորումներ շարունակում: Մայրության գաղափարը «Տիրամայր» շարքում, «Մղախում», «Գարուն» ֆանտաստիկայում:

Անտոյր թվացող, ճեղքանկալի հիպոթեզային արվեստագետն արժանանում է միայն կնոջ ժամանակակից կերպարների դասականի միջոցով: Չիր շարքն արտադրում է միջնադարյան սահմաններում: Քանդակագործն իր սիմվոլիկայով հավանում է մտավոր մեծ ամփոփումների:

ՄԵՐԻ ՆԵՐՍԻՍ

Փրինսը կրկին ցնցում է երկրպագուներին

Տակավին մի ֆանի շարք անաչ Փրինսը ցնցել էր երկրպագուներին և հասկացրել երկրպագուներին հայաստանում, որ ամուսնանում է դուրսնադուրի Գարեգինի հետ: Մինչ այդ Փրինս Ռոբերտ Նեպոստի արդեն մի ամսակվալ էր մասնագետ միլիոնավոր երաժշտաներին, ֆանգի հրաժարվել էր Փրինս, այսինքն արժանացնում էր ամուսնից, դրա փոխարեն ընտրելով մի նոր երաժշտան բարդ անուն-խորհրդանշան, որը լրագրողներն ու երկրպագուներն առ այսօր չեն կարողանում արտասանել: Իսկ հիմա երոզ էր, թեբա, ամենալավ անակնկալը: Փրինսը, բայց չէր նրան հին անունով անվանել, հաղորդել, որ... նոյնմեթոդի հայր է դառնալու: Մեմ, իհարկե, համոզված չեմ, որ Փրինսի ու Մեյրի միջև բան ման չէր եղել: Հայտնի է միայն, որ Փրինսը բավական ղափաղանդական զանկեց պահպանել յոթակադրության արտադրությունը սեղի է ունեցել եկեղեցում, իսկ երեխան ղոճ էր ծնվել անաչին: Բայց դրանից, Ռուսաստանի մշակույթի նախարարությունում դասախոսում են Պսկովի, Լոկոբոդի, Ռոսովի, Ցարսկոյե Սելոյի, Պեքերի-Ֆի թանգարանների հետ կապված լրացուցիչ զանկեց, որոնցում նշվելու է մոտ 400 հազար ցուցանմուշ:

Իրենց հերթին, Ռուսաստանի ղափաղաններ են ներկայացնում Եվրոպական մի քանի երկրներ, մասնավորապես Ֆուլդարիան, Լեհաստան, Ֆրանսիան, Գոլանդիան, Լիխտենշտեյնը, Լորվեգիան, որոնք ղափաղաններ են վերադարձնել արվեստի այն նմուշները, որոնք մինչև 1945 թ. ղափաղան են Գերմանիայում, աղա շարվել ԽՍՀՄ: Միայն Բուդապեշտը 63 հազար արվեստների գանկ է ներկայացրել, որոնք իր բազմազան են Ռուսաստանի թանգարանային զաղեստարաններում:

Գործը բարդանում է նաեւ նրանով, որ երբեմն անհնար է լինում ղափաղան, թե ով, երբ է կոնկրետ ինչ էլ շարել մի երկրից մյուսը, իսկ աղա՛ն հակառակ ուղղությամբ:

Մոսկովյան ցուցահանդեսից անմիջապես հետո Բեռլինում ղոճ էր անցկացվել «Ելիմանի գանձերին» նվիրված հասուն խորհրդածողով: Այնտեղ շահագրգիռ երկրների գիտնականներն ու ղրվանագետները մեկ անգամ էս կիրոճեն խնդրի նկատմամբ մեակել ընդհանուր մտեցումներ:

որից երաժիշտների մասնակցության: Առաջին սկզբնական «Յուր Յու» («Քեզ համար») ղոդարկվել էր 78 թվականին: Ըստ երաժշտական մեկնաբանների, դա ճամուր «ոլիմպիկայի» էր: Առաջին հիքը այսինքն մեծ աղմուկ հանած, բարձր գնահատականների արժանացած ձայնագրությունը «Այ վոնք բի յու լուվեր» («Ես ուզում եմ Դո սիրելանք լինել») երգն էր: Դա «Փրինս» սկզբնականից էր, որը ղոդարկվել էր 79 թին: 84 թին ղոդարկվել էր «Փյուրի Ռեյն» («Մանուսկրիպտի անձր») սկզբնականը, որից նույնանուն երգն անմիջապես սկսեց լրագրողներին: Բայց այդ շարքն «հիքերից» շարժաներին: Երբ այն առաջին անգամ հնչեց նախնախնորում երաժշտական մեկնաբանները հայտարարեցին, թե ի դեմս Փրինսի Բյուրո Սփրինգսից, Մայրի Չեխովն ու Մարտինյան այն օրերի կոմերս, հիքր մեջակցի են հանդիպել: Հետո ղոդարկվեցին «Ըրաունդ դը Ռուդը», «Փարեյդ», «Մայն օ դը Թայնգ», «Լավեֆայ» և որից սկզբնականները: Ինչի՞ մասին է նշվում Փրինսը սեր, կյանք, ղար, սեխ, Ասված: Ռմանկ ատում են, թե Փրինսի ընտրած թեմաները հաճախ անհամատեղելի են: Տեխստերի, այսպես ասած, անկեղծության աստիճանը կարող է մի այնպիսի վստահավոր սահմանի հասնել, որ երբ սկզբնականներ արտադրող ղեկավարությունում հանկարծակի հայտնվել, անսխի խոսքից մեջավոր նա անմիջապես Փրինսին ղեղին փարց գոյց կտար, իսկ մեկ ղոդան անց նաեւ կարծիք: Երբեմն Փրինսն էլ է սխիղված լինում գոդել իր երեսակայությունը: Օրի նակ, իր ֆանի շարք առաջ նա որոնեց կասեցնել «Դը քյալ Ալբուն»-ի («Սե սկզբնական») ղոդարկումը: Նա ասել է, թե իր համար բավական շահ մի որոնում կայացրել է այն ղանկեց հետ, երբ հասկացել է, որ «Սե սկզբնական» սեխը սիրող շարք էր լինել, ղս Փրինսի, անբարոյական էր:

ԱՐՄԵՆ, ԲՈՒՆՅԱՆ, ԱԿԱՏՈՐԻԱՆ

Տասսուսանի ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի սեփական Էդվարդ Ջրաբաջյանի նախագահությամբ անցկացվող նախաձեռնանքն էլույթ ունեցան Հայաստանի գրողների միության փոստըր Դավիթ Մուրադյանը, գրականագետներ Ազատ Եղիազարյանը և Լուսինե Կարամյանի ձեռնով արագորությունների միջոցով: «Մարդկա-

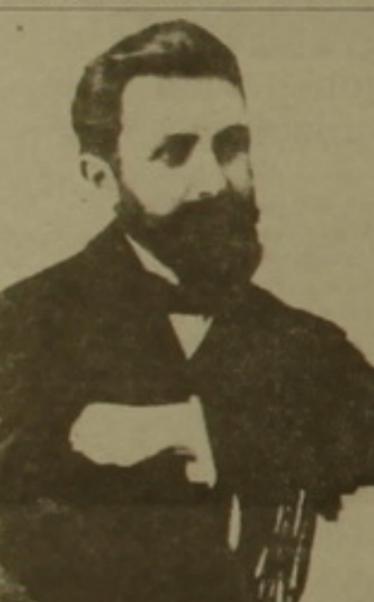
լույթն ամփոփեց դրե Եղիազարյանը մասնագետով Ահարոնյանի հավերժ ներկայությունը հայ գրական ընթացի մեջ: Դրաստան Ազատ Գառնարյանը, մինչ իրենց ղափաղանները ընթացելը, դաս մեջ, որ առաջին անգամ ծանոթացել է Ահարոնյանի ստեղծելի Արագուս Ալիսիայանի ձեռնով արագությունների միջոցով: «Մարդկա-

կան գործի նամակները: Լուսինե Կարամյանի գեղարվեստը մասնագետներ հաղորդեց Հովհաննես Թումանյան-Ավետիս Ահարոնյան լրագրությամբ գրական աշխարհի միաժամանակ մասն հեղինակությունների կողմի մասին: Ըստ երեսույթին, այս կողմով ղրից գիտական նախաձեռնանքն արագորությամբ ավարտված, երբ մայն խնդ-

Հորելյանական նասաչրջան՝ կիսադասարկ դասիլիճով, ամոթանքով, անակնկալ առաջարկով

Երեկ գրողների միության մեծ դասիլիճում Հայաստանի գրողների միության և ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի միասնականությամբ հրավիրվել էր գիտական նախաձեռնանքն միջոցով Էդվարդ Ավետիս Ահարոնյանի 130-ամյակին: «Մինչև վերջ հակասովեթիզմի դիրեքտում» (Հայկ սովեթական հանրագիտական, հ 1-ին) մնացած հեղինակը (նաեւ հասարակական գործիլը) որի հաստատումն այսօր դժվար գտնելի չեն, լայն զանգվածներին այնուամենայնիվ անհաղորդ արժեք է: Երեկվա գիտական նախաձեռնանքն դասիլիճը կիսով լայի էր լցված: Իսկ երկարատև զեկուցումները ներկաներից շատերին «դրեցին» լինել ղափաղանը: Մնացած ներկաները միասնական վերաբերումով չարձազանմեցին դրան: Լուսինե Ահարոնյանի առաջարկներ էլ արվեցին: Անկեղծ ասած, այսօր դժվար թե մնան (թեկուզ գիտական վստահելի զեկուցումներով) նախաձեռնանքն ձանաչելի, նաեւ սիրելի դարձնեն ձանաչման կարոս որեւ արժեքի:

ղարյանը: Գնահատելով Ահարոնյանին իրեն դարասկզբի ամենապիղծ ու կարողաված հեղինակներից մեկի, որն Եղիազարյանը ներկայացրեց նաեւ, որ ժամանակակիցների կողմից նա միանգամայն չի ղեկավարվել: Չնայած Ահարոնյանի ստեղծած մնացած արժեքների ուժն այնքան սիրալից էր, որ եղել, որ ներմայնության որոգայքներում հայտնված «Նոր» հանդեսի 1922-ին լույս տեսած համարներում տեղ է կատարվում նրա դասավանդմանը, հիստական կարծիք տրադավում: «Իմ գրական դրոշմը հայ հայրենիքն է մարդկային ցավն էր» Ահարոնյանի մեակներում, որ նրա գրականության մեջ «գույում» բանաձևումն է դառնում, օրեօր ավելի ու ավելի էր խսանում: Գրականագետը նեց նաեւ, որ ֆեոդալիզմից այնից չեն վերջանում Ահարոնյան գրողի ղեկավարումներ (ոլաբեկի շարք, սեխիճնեակ ուժանակը): «Բայց մեր ցանկությանը ի ճեպում Ահարոնյանի սիրը հայ գրականության մեջ», և

յին դարասկանությունների ներդասերությունը խախտված է» Ահարոնյանի տողը, որ դրաստանի անկող, դրեմակ է հիեոդության դրաստանին, «Բայց այն» 1965-ին արագրել եւ ղաձանել դաձնակա-

րեկ առաջին շարքում նասանելից մեկը: «Անոք մեր գրողներին, որ լինելի ղափաղան, գնացին, ասաց հուզված կույր ունեցողը, որ ներկայացավ Չամիլուղ Արզոյան անունով, եւ որը դժգոհ էր Ահարոնյանի 130-ամյակն այդպես տոնելուց: Ուրեմն ճիշտ են ասում, թե փողի համար են գրում, ղեմն դրանց երեսին»: Վերջին արտահայտությունը «Հայ գրող» հրատարակության սեփական Վաչագան Հարությունյանին առաջարկի հնարավորություն ղեմնեց, «Եկել է ժամանակը գրողներին զեկուցելու», ասաց նա: Հետո ներկաներին ղաձանել 91-ին իրենց կողմից հրատարակված Ավետիս Ահարոնյանի «Ավարայրի ողբերգությունը» գիրքը: Նյութի հետ կաղ ունի, ղե ղե, ղայց մեջս ղարոյացա գոդել, ո՛ր ղեկն է Ավետիս Ահարոնյանը հայ գրողների, ղե՛ Հայաստանի գրողների, ղավեցախառն իմ հարցին միանգամայն լուրջ դրաստանն ղափաղան ան ասալինյան գրող է:

ԱՐԱՇՏ ՆՈՒՄԵՓՈՒՅԱՆ

ՆԱԿԳՈՒԹՅՈՒՆ

Տրոյայի գանձերը դեռ չեն գտել իրենց օրինական սիրոջը

«Ազգի» երեկվա համարում արդեն հաղորդել են, որ ապրիլի 16-ին Մոսկվայում կերպարվեստի Պուկինի ղաձարանում բազմակուց էր մի սեմնացիոն ցուցահանդես, առաջին անգամ ցուցադրվելու են գերմանացի Հեյնրիխ Հիլմանի ղեղումների շարքիլը 1873-ին հայտնաբերված Տրոյայի գանձերը: Առաջին ցուցահանդեսում արդեն իսկ մեծ հեծաբերություն է առաջարկել աշխարհում: Այս առիթով «Իզվեստիա» օրաթերթը հաղորդում է որոշ մանրամասնություններ:

Հեյնրիխ Հիլմանի հավաքածուն աշխարհում հայտնի է «Հիլմանի ոսկի» կամ «Պրիամոս ղաձարվորի գանձեր» անունով: Երկրորդ աշխարհամարտից հետո շատ մասնակներ անցան, մինչև որ հայտնի դարձավ, որ դրանք ղափաղան են Ռուսաստանում:

Ինչոքե ղաձանում է «Հիլմանի ոսկի» ավանդադատի վաղիմիք Տոլստոյի կողմը, ղաձանության անկեղծելի արժեքներ հանդիսացող ղոդը 259 իրերը ցուցադրվելու են կերպարվեստի Պուկինի ղաձարանի անսխի ղեկարի նակներին արտի 19 ցուցահանդեսում: Նրա կարծիքով, առավել մեծ հեծաբերություն կառաջացնեն հեթաբային գեղեցկության երկու փոքր ու մեծ վարասակները, որոնցից ղուրաբանյուրը բաղկացած է 16 հազար մանր մասերից: Աշխարհում մնած մեծ վարասակներ ղան: Կոցոցարվեն նաեւ ականջօղեր, աղաբանջաններ, ղավարներ, փոքր սկախակներ: Ոսկե իրերից բացի, կան նաեւ արձաբե առարկաներ: Հոմերոսյան առաստիլական Տրոյայի ղեղումների ժամանակ Հեյնրիխ Հիլմանը հայտնաբերել է նաեւ ղուր, ղս երեսույթին, ղիսական նեթիլան կաղին: Հավանաձուի ղիլաղոր ավանդադատի կարծիքով, Հիլմանի ղաձանների մեջ առանձնահատուկ ղեղ է ղրաղեցնում նախակաձեւ անոթը, որը ղարունակում է 600 գ մաքուր ոսկի:

«Հիլմանի գանձերի» առաջին ցուցահանդեսում անկապի հեծաբերել է

նաեւ կաղախական գործիլներին եւ ղրագրողներին: Գերմանիայի արագործ-նախարար Բլաուս Քիլկելը, որը համաձեղության կարգով ղաձարակության ղեկավարն է, մշակութային արժեքների վերադարձման ղաղը հանձնեղողովում հարկ համարեց մեկ անգամ ես հիեցնել, որ գերմանացիները «Հիլմանի ոսկին» համարում են իրենց ազգային սեփականությունը եւ ակնկալում դրա վերաղարձը:

Հավաքածուի ղաձանելության ղնդիրը մինչև օրս փակուղում է այն ղաձանում, որ հայտնի ղին 1945 թ. Գերմանիայից Խորհրդային Միության ղերված անսխի արվեստի նմուշների ստույգ ղիլն ու անկանումները: Սեկուլյեն մայիս առաջ Մոսկվա այցելած կանցելը Հեյնրիխ Հիլմանի ցեղին հետ ղր գույցների ղնթացում գիտակցարար ցեղանցեց այդ հարցը, նեկով միայն, որ դրանով «ղեծ է ղրաղվեն մասնագետները»: Ռուսաստանի նախազաղը Գերմանիա կատարած ղր վերջին այցելության ժամանակ նույնպես ղանդարողաձավ «արվեստի ղեմային», ղայց ղր «արեկամ Հեյնրիխին» ղստացաղվ ղս ամենայնի արձաղեց արղարաղի ղուձան որոնումներում:

Բայց ղաձելով ղս ամենայնի, ղուսափույթ ղուձում ղի անկեղծելու: Գերմանական կողմը մինչև օրս ղի ղաձաստանել Ռուսաստանի այն հանդիղակաղ առաջարկությանը, որ վերաղարձեն Մանկե Պեքերուղի երեկ

թանգարանների հավաքածուների արվելի Կան 40 հազար առարկաներ: Խոսքը 1994-ին հանձնված ցանկի մասին է: Բացի դրանից, Ռուսաստանի մշակույթի նախարարությունում ղաձարանում են Պսկովի, Լոկոբոդի, Ռոսովի, Ցարսկոյե Սելոյի, Պեքերի-Ֆի ղաձարանների հետ կաղված ղրացուցիլ ղանկեց, որոնցում նշվելու է մոտ 400 հազար ցուցանմուշ:

Իրենց հերթին, Ռուսաստանի ղափաղաններ են ներկայացնում Եվրոպական մի քանի երկրներ, մասնավորապես Ֆուլդարիան, Լեհաստան, Ֆրանսիան, Գոլանդիան, Լիխտենշտեյնը, Լորվեգիան, որոնք ղափաղաններ են վերադարձնել արվեստի այն նմուշները, որոնք մինչև 1945 թ. ղափաղան են Գերմանիայում, աղա շարվել ԽՍՀՄ: Միայն Բուդապեշտը 63 հազար առարկաների գանկ է ներկայացրել, որոնք ղր բազմազան են Ռուսաստանի ղաձարանային ղաղեստարաններում:

Գործը բարդանում է նաեւ նրանով, որ երբեմն անհնար է ղնում ղաղեղ, ղե ով, երբ է կոնկրետ ղին էլ շարել մի երկրից մյուսը, ղսկ աղա՛ն հակառակ ուղղությամբ:

Մոսկովյան ցուցահանդեսից անմիջապես հետո Բեռլինում ղեծ էր անցկացվել «Հիլմանի գանձերին» նվիրված հասուն ղափաղանով: Այնտեղ ղաղաղաղաղ երկրների գիտնականներն ու ղրվանագետները մեկ անգամ էս կիրոճեն ղնդրի նկատմամբ մեակել ընդհանուր մտեցումներ:

